

Nr 77.

Av herr **Persson** i Norrby, om utsträckt tillämpning av lagen angående uppsikt å vissa jordbruk.

Den stora sociala betydelsen av att från det allmännas sida uppsikt utövas för förhindrande av att de av de stora skogsbolagen ägda jordbruken utsättas för vanhävd behöver icke närmare beröras. Räckvidden av den lag varigenom denna uppsikt regleras — lag angående uppsikt å vissa jordbruk av den 27 juni 1927 — bestämmes genom hänvisning till lagen av den 25 juni 1909 om arrende av viss jord å landet i Norrland och vissa delar av Svealand.

Båda dessa lagar gälla ifråga om av bolag eller med dem i detta hänseende likställda ägda jordbruk omfattande högst 25 hektar odlad jord och minst 4 hektar inrösningsjord.

Nu är emellertid att märka att över huvud taget antalet jordbruk med en åkerareal under 4 hektar är mycket stort i vårt land. I statistisk årsbok av år 1937 angives antalet brukningsdelar i Sverige med en åkerareal mellan 1 och 2 hektar till 60,980 samt brukningsdelarna mellan 2 och 5 hektar till 116,515 eller ungefär två femtedelar av samtliga jordbruk. Observeras förtjänar även att en mycket stor del av dessa små brukningsdelar äro belägna just i de landsdelar, som beröras av den ovan omnämnda uppsiktstagstiftningen. Så utgör antalet brukningsdelar under 5 hektar i Norrbottens län mer än tre fjärdedelar av alla jordbruk och inom Västerbottens län nära 70 procent. Ett mycket stort antal av dessa äro av natur att höra under lagen. I en utredning för några år sedan beräknades även att ej mindre än 40 procent av arrendena i Norrland och Dalarna innehålla mindre än 4 hektar inrösningsjord. Det vill till och med synas som om skogsbolagen åtminstone på sina håll låtit sig angeläget vara att avstycka ett förhållandevis stort antal av sina utarrenderade jordbruk så att de icke ha mer än 3,9 hektar inägojord o. s. v. Om sådant skett just för att undgå den i lagen stadgade uppsikten må lämnas därhän, utan att därför denna möjlighet lämnas ur sikte. Till sina konsekvenser har lagens bestämmelse lett till att en mängd små arrendejordbruk, vilkas brukare väl kunna vara i behov av det stöd från det allmännas sida, som med lagen avses, icke komma i åtnjutande därav. Om bestämmelsen om 4 hektar såsom minimiareal för att beröras av lagen skulle leda till att små jordbruk avstyckades för att falla utanför densamma, vore detta även ur den synpunkten beklagligt, att sådana små jordbruk uppenbarligen skadas av att ytterligare reduceras.

Ur denna synpunkt skulle i sådana fall som ovan berörts någon mera varaktig fördel icke vara att ur det allmännas synpunkt vinna av att miniarealen för att ett jordbruk skall vara underkastat uppsiktslagstiftningen sänkes. Över huvud taget synes det ur jordbrukssynpunkt föga lämpligt att lagen skall bereda jordägarna en fördelaktigare ställning om arrendegårdarna äro så små att arrendatorerna icke därav kunna erhålla sin huvudsakliga bärgning såsom jordbrukare.

Under åberopande av vad som anförts hemställes,

att lagen angående uppsikt av vissa jordbruk av den 27 juni 1927 utsträcket till att även omfatta jordbruk av i lagen avsett slag med under 4 hektar inrösningsjord.

Stockholm den 19 januari 1938.

Per Persson,
Norrby.
